

den Vej, som Ministeriet Reëdtz-Thott slog ind paa, som den rette, som dette Ministerium tog saavel de direkte som de indirekte Skatter op til samlet Overvejelse. Kun paa den Maade kan man faa Overblik og afveje de forskellige Interesser mod hinanden; kun paa den Maade kan man komme til noget, der gør nogenlunde Ret og Skel til alle Sider. Tager man det enkeltvis og stykkevis, kan det rydde taktiske Vanskeligheder af Vejen; og det kan for saa vidt være lettere og behageligere, som man kan faa en og anden Stump gennemført; men det samlede Resultat bliver uharmonisk. Maaske vil det ogsaa vise sig, — jeg er ikke sikker paa, at det ikke vil ske — at det til syvende og sidst under vanskelige Finanstilstande vil blive vanskeligere at faa Stumperne gennemført end at faa en Helhed gennemført. Det er derfor mit Haab og mit Ønske, at Regeringen snarest mulig vil fremkomme med en samlet Finansplan. Jeg ser jo vel nok, at de direkte Skattelove, som nu ere forelagte, maa Regeringen sætte sin yderste Kraft ind paa at søge fremmede, og dertil antager jeg, at omtrent alle Medlemmer af Folketinget beredvilligt ville yde deres Støtte. Jeg er ogsaa ganske klar paa, at vi her i Tinget, enten vi høre til det ledende Flertal eller staa uden for det, ville staa samlede om dette, gerne at ville støtte og styrke det nuværende Ministerium, maa vise Resignation, overlade til Ministeriet at træffe de taktiske Afgørelser uden at forstyrres fra nogen Side, saaledes at det afgør, hvornaar det er bekvemt og hensigtsmæssigt at faa det ene Forslag frem og hvornaar det andet. Derfor mener jeg, at vi ikke herfra skulle gøre noget Forsøg paa at paatvinge Ministeriet, selv om vi kunde det, en anden Taktik end den, det anser for den rette i Skattesagen. Men sine Ønsker har man jo altid Lov til at fremføre, og jeg gentager atter, at jeg tror, at det ikke alene i sig selv er den rette Betingelse for en sund og harmonisk Skatteplan, men ogsaa det faktisk rigtige i det lange Løb, at man saa snart som muligt bliver i Stand til at danne sig et Overblik over, hvorledes Regeringen mener, at det hele Skattevæsen bør ordnes, idet man saa med saa langt større Tryghed kan gaa til Gennemførelsen af de enkelte Led deraf. Jeg hører nogenlunde til dem, der er af den Mening, at alt nu ser saa lyst og glædeligt ud, og jeg kunde ogsaa skønne paa det ærede Medlem fra Løvel (A. Nielsen), at heller ikke han har den sangvinske Tro; at alt nu er

klappet og klart i Landstinget, saaledes som der er fremkommet Udtalelser om fra visse Sider i Pressen. Nej, Landstinget kan endnu volde meget betydelige Vanskeligheder. I det hele er Ministeriets Stilling efter mit Skøn ikke i nogen nærværdig Grad bleven lettere og simplificeret ved de stedfundne Landstingsvalg, om man end naturligvis maa lykønske Regeringen til, at der nu ikke længer er det Flertal i Landstinget, som fandt sin Død ved Valgene, men et Flertal, som er enig om, at det gerne vil stille sig paa en venskabelig Forhandlingsfod med det nuværende Ministerium. Men der er jo ingen Skov, uden at der findes Røvere i den, og der er saamænd Røvere baade paa den ene og paa den anden Kant, saa at det er vanskeligt at sige, hvorledes det vil gaa i Fremtiden, naar Hensyn tages til de forskellige Anfald, Ministeriet kan blive Genstand for. Kun saa meget er sikkert, at netop naar man ser paa den finansielle Tilstand, som jeg har forsøgt at skildre i dette Foredrag, styrkes man mere maaske end af noget som helst andet i Ønsket om, at dette Ministerium maa gaa frelst ud af de forskellige mere eller mindre aabenlyse Angreb, som det uden Tvivl vil blive Genstand for fra forskellige Sider; thi netop det, at vi faa en saa stærk Regering som muligt, vil være den eneste Betingelse for ogsaa at opnaa tilbørlig Sundhed og Klarhed paa det finansielle. Men jeg er tillige overbevist om, lige saa fuldt som jeg er overbevist om det, jeg udtalte fra denne Plads i Fjor, at der, hvis dette Ministerium ved Makinationer paa en eller anden Maade blev foranlediget til at vige sin Plads, ikke vilde fra nogen Side kunne findes en Kombination, som vilde være i Stand til at tage Opgaven op efter det med blot nogenlunde Udsigt til med heldbringende Resultat for Land og Folk at føre Styrelsen udover de nuværende Forhold. Alene denne Betragtning maa føre til, at man maa ønske saa vidt muligt at styrke Regeringens Haand, og jeg tror dog, at vi alle, enten vi staa i Flertallet eller uden for det, maa være klare paa, at det sker ikke under saa vanskelige Forhold som disse uden ret betydelig Resignation. At følge og støtte den nuværende Regering vil ikke sige at stemme for dens Forslag, naar de behage én, og stemme derimod, naar de mishage én. Det kan man godt gøre paa mange saglige Omraader, hvor det ikke er politiske Grundspørgsmaal, det drejer sig om; eller Ministeriets Eksistens. Men klare maa vi være